

Budget 2021

med plan 2022-2023

Beslutad av kommunfullmäktige 2020-11-02

Innehåll

Förord.....	2
Samhällesekonomisk utveckling.....	3
Arbetsmarknad.....	3
Konjunkturen.....	<u>3</u>
Demografisk utveckling.....	4
Befolkningsutveckling.....	4
In- och utflyttning	4
Födelsenetto.....	5
Befolkningsammansättning	5
Ekonomisk översikt och analys.....	8
Kommunens budgetprocess och styrmodell	12
Vision och inriktningsmål	12
God ekonomisk hushållning	13
Anvisningar för budgetarbetet	134
Ekonomistyrningspolicy	13
Resursfördelning.....	14
Taxor och avgifter	14
Internränta och kapitalkostnader	14
Skatteintäkter och statsbidrag	15
Budget 2021 och plan 2022-2023.....	16
Driftbudget.....	18
Finansnetto.....	19
Pensioner.....	20
Investeringsbudget.....	20

Förord

En stor utmaning de närmsta åren är den demografiska utvecklingen. Denna innebär att allt färre ska försörja allt fler. Den kraftiga ökningen av befolkningen i yngre och äldre åldrar är nu betydligt snabbare än den för antalet personer i yrkesverksam ålder.

Behovet av verksamhet som finansieras genom skatteintäkter ökar därmed men skatteintäkterna ökar inte i samma takt. Denna ekvation går således inte ihop om kommunen inte omgående påbörjar ett aktivt arbete med att möjliggöra en verksamhet med ökad eller bibehållen kvalitet till en lägre kostnad.

Genom förändrade arbetssätt och moderna redskap ska förvaltningen jobba effektivare och med högre måluppfyllelse. En viktig del är införandet av digitalt verksamhetsstöd för att förbättra kvalitets- och ekonomiuppföljning. En annan viktig del är det generella effektiviseringsprogrammet där förvaltningen ska uppnå minst 1% effektivisering varje år. Att lyckas med detta är en förutsättning för att kostnadsökningstakten inte ska överstiga intäktsutvecklingen. Genom en offensiv kvalitetsutveckling, med högt engagemang från chefer och medarbetare och med medborgarnas behov i fokus kan nya, mindre kostsamma, arbetssätt med bibehållen eller ökad kvalitet uppnås. Även uppföljning och verksamhetsplanering ses över och stärks.

I takt med att fler invånare kommer i behov av kommunens tjänster ökar även behovet av personal med rätt kompetenser. Detta ställer krav på kommunen att vara en attraktiv arbetsgivare i konkurrens med andra kommuner men även att kunna erbjuda kompetensutveckling och en god arbetsmiljö för att behålla vår personal. Ett riktat arbete för heltid som norm fortsätter med ökad styrka.

Budgeten visar på riktade satsningar i för- och grundskola och samarbetet med Skolverket fortsätter under de kommande två åren med elevernas resultat i fokus. Kulturskolan får en långsiktigt hållbar ekonomi och inom äldreomsorgen vill vi fortsätta arbetet med att säkerställa en god och trygg vård och omsorg. Det lokala trygghetsarbetet utvecklas tillsammans med polis, näringsliv, invånare och föreningsliv.

Tydligare uppföljningar ger möjlighet till ett utvecklat kvalitetsarbete för att säkra god kommunal service till alla Norbergs invånare.

Budgetprocessen år 2021-23 med fokus på 2021 har präglats av snabbt ändrade förutsättningar. Viss osäkerhet kvarstår inför kommande år så som befolkningsförändringar, statligt stöd och inte minst den pandemi vi befinner oss mitt i, Covid 19.

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet i samarbete presenterar ett budgetförslag som levererar flera riktade satsningar inom välfärden samt därtill lyckas prestera ett ekonomiskt resultat som rustar oss starka inför kommande års stora utmaningar. Budgeten fastställer dock inte endast ekonomiska ramar: den fastställer också via mål- och resultatstyrningen riktningen för hur pengarna ska användas.

Det är när vi tillsammans arbetar för ett ännu bättre Norberg vi kommer att nå framgång.

Johanna Odö (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Samhällsekonomisk utveckling

Arbetsmarknad

Utvecklingen av arbetslösheten och sysselsättningen är viktig för kommunens ekonomi. Tabellerna nedan visar arbetslöshetsstatistik för augusti 2020. Symbolen Δ avser förändring i procentenheter i jämförelse med augusti år 2019.

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av befolkningen 16-64 år

Kommun	Öppet arbetslösa	Δ	Progr med akt.stöd	Δ
Riket	5,60%	1,70%	3,60%	0,40%
Västmanlands län	5,80%	1,60%	5,00%	0,70%
Norberg	5,40%	0,40%	5,20%	-0,10%

Andelen öppet arbetslösa har ökat mindre i Norberg än i länet och riket. Andelen ligger under nivån för riket och länet. Andelen i program med aktivitetsstöd har minskat. Norbergs andel ligger över nivån för riket och i länet.

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av befolkningen 18-24 år

Kommun	Öppet arbetslösa	Δ	Progr med akt.stöd	Δ
Riket	7,80%	2,90%	5,50%	1,60%
Västmanlands län	8,40%	2,30%	7,80%	2,50%
Norberg	10,00%	0,10%	6,20%	-1,40%

Andelen öppet arbetslösa i åldern 18-24 år har ökat jämfört med augusti år 2019 men ökningen är mindre än i länet och riket. Andelen i program med aktivitetsstöd har minskat, men ligger lägre än i Västmanland och över riket.

Svenska kommuners ekonomi ¹

Coronapandemin har på bara några månader fått globalt omfattande effekter på hälsa, levnadsförhållanden, utbildning och ekonomi. Osäkerheten om den fortsatta utvecklingen är stor och pandemins slutliga effekter kommer ta lång tid att överblicka. Att i ett sådant läge försöka göra bedömningar av den kommunala ekonomin är minst sagt en utmaning. Kalkylhorisonten sträcker sig därför bara till och med 2021 denna gång, men en kalkylmässig skatteunderlagsprognos görs till och med 2023. Det är inte heller lätt att bedöma det aktuella läget. Den statistik som finns i dagsläget är långtifrån heltäckande och kan samtidigt vara svårtolkad. Det speciella läget gör också att kommuner och regioner har svårt att göra bedömningar av sin ekonomi. Klart är dock att den svenska ekonomin krymper i år, med realt sett minskat skatte underlag som följd. Effekterna på kommunernas och regionernas verksamheter är omfattande och såväl kostnader som intäkter påverkas. Nivån på höjningen av de generella statsbidragen innevarande år är historisk och staten har även utlovat kompensation för vissa merkostnader på grund av pandemin. Detta är välkomna och nödvändiga tillskott. Ändå beräknas många regioner gå med stora underskott i år.

¹ Ekonomirapporten, maj 2020

Demografisk utveckling

Befolkningsutveckling

Under 2019 minskade folkmängden i Norbergs kommun med 105 personer, från 5 795 till 5 690 invånare. Orsaken till den minskade befolkningen var flyttnetto på - 87 personer och ett födelsenetto på - 16 personer.

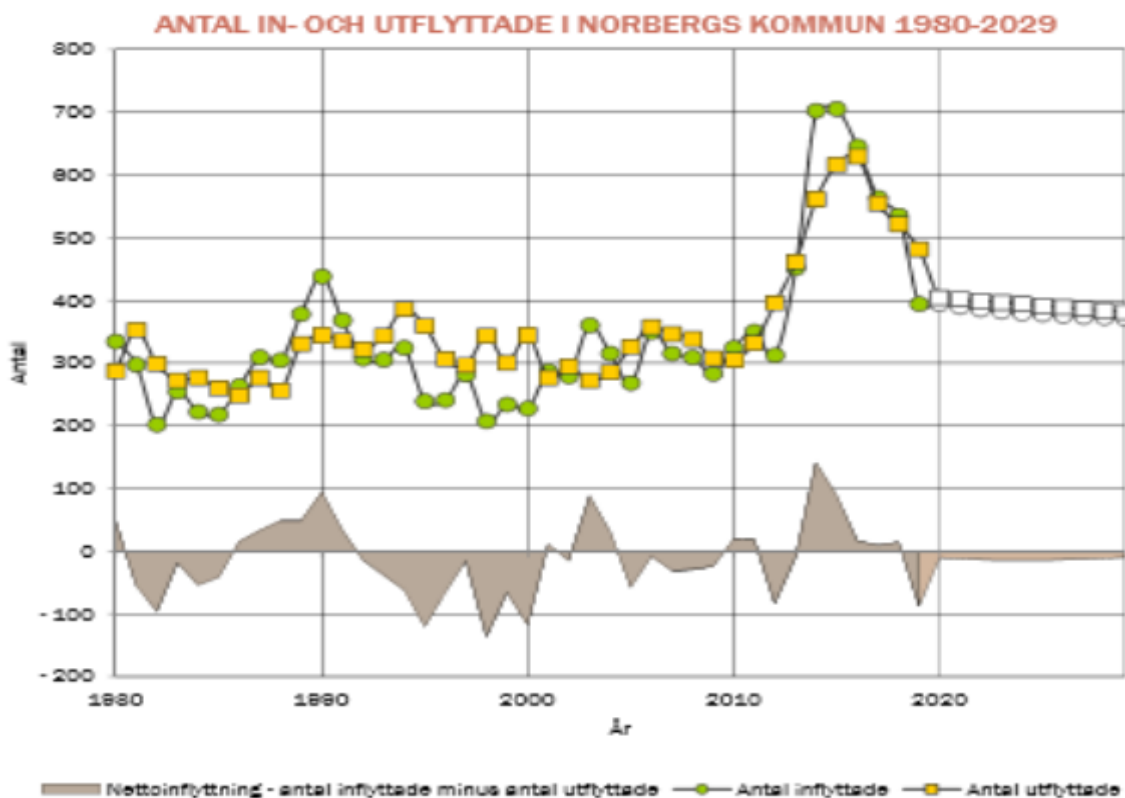
Personer som bor på anläggningsboenden inom kommunen ingår inte i befolkningsunderlaget, men har rätt till viss kommunal service såsom skola. Det innebär att flera av kommunens verksamheter behöver ha en större kapacitet än vad som kan utläsas av befolkningsstatistik och prognoser.

Folkmängd och förändringskomponenter i Norbergs kommun

	1980	1990	2000	2019	2020	2029
Födda	88	82	51	47	50	48
Döda	82	88	81	83	70	74
Födelseöverskott	8	-7	-30	-18	-20	-28
Inflyttade	334	438	227	384	384	371
Utflyttade	287	344	344	481	404	381
Flyttnetto	47	84	-117	-87	-10	-10
Folkökning	53	87	-147	-103	-30	-38
Folkmängd	8 843	8 885	8 938	8 890	8 880	8 338

In- och utflyttning

Under 2019 flyttade 394 personer till kommunen och 481 flyttade ut, sammantaget ger detta ett flyttnetto (inflyttade minus utflyttade) på -87 personer.

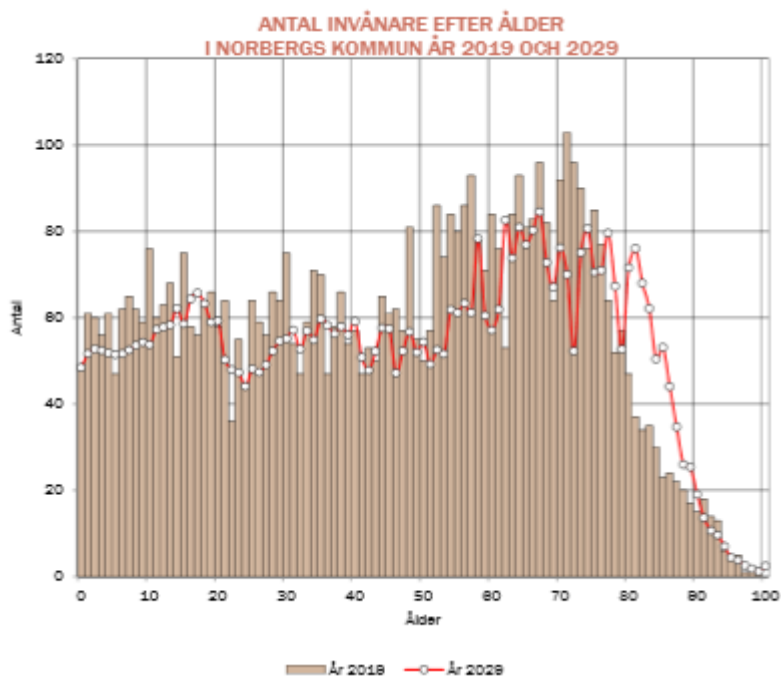

Födelsenetto

Det föddes 47 barn under 2019. Antalet personer som avled var 63. Sammantaget ger detta ett födelsenetto (antalet födda minus döda) under året på - 16 personer.

Befolkningssammansättning

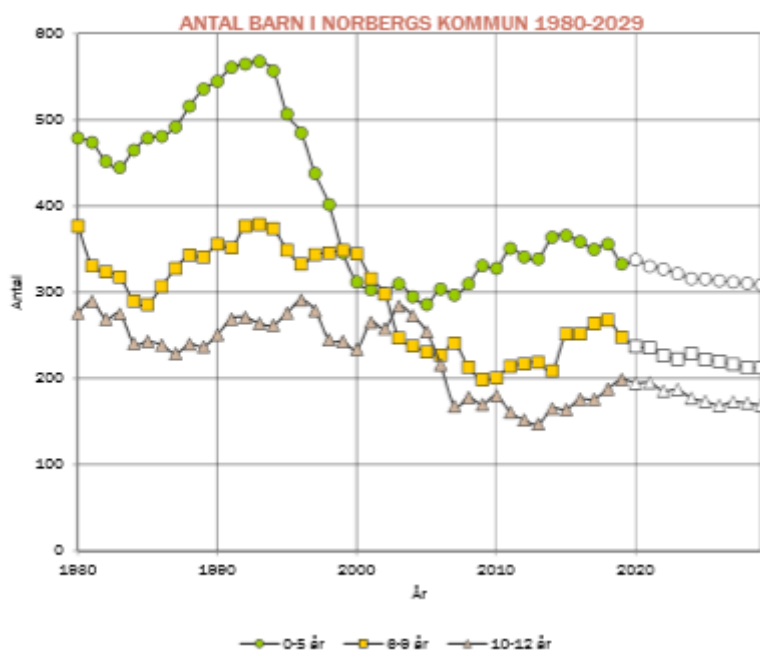
Diagrammen nedan visar den prognostiserade utvecklingen inom olika ålderskategorier.

Barn

Antalet barn i åldern 0-5 år förväntas minska från 333 år 2019 till 322 år 2023. Antalet barn i åldern 6-9 år förväntas minska från 248 år 2019 till 222 år 2023. Antalet barn i åldern 10-12 år förväntas minska från 199 barn år 2019 till 187 barn år 2023.

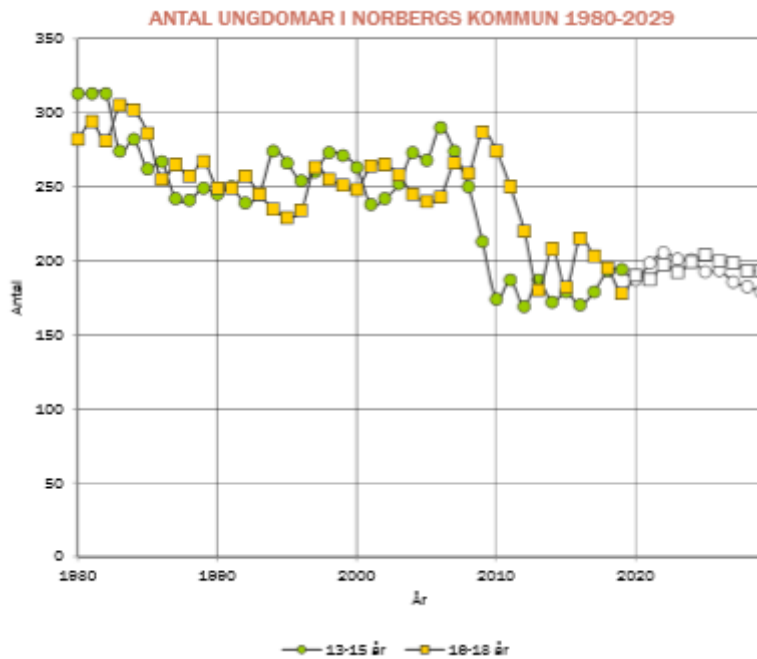
Ålder / År	2019	2020	2021	2022	2023	Diff antal
0-5	333	338	330	327	322	-11
6-9	248	237	235	226	222	-26
10-12	199	195	195	185	187	-12

Ungdomar

Antalet elever i åldern 13-15 år förväntas öka från 194 till 201 mellan 2019 och 2023. I åldern 16-18 år beräknas antalet elever öka från 178 till 192 under motsvarande period.

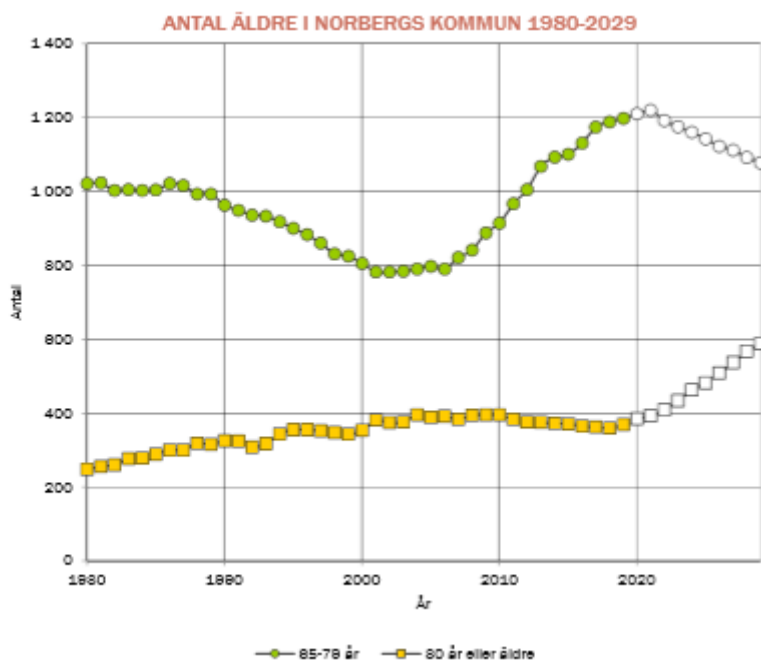
Ålder / År	2019	2020	2021	2022	2023	Diff antal
13-15	194	187	198	205	201	7
16-18	178	190	187	197	192	14

Äldre

Antalet äldre i åldern 65-79 år väntas minska från 1 198 år 2019 till 1 175 år 2023. Antalet äldre 80 år och äldre väntas öka från 369 till 433.

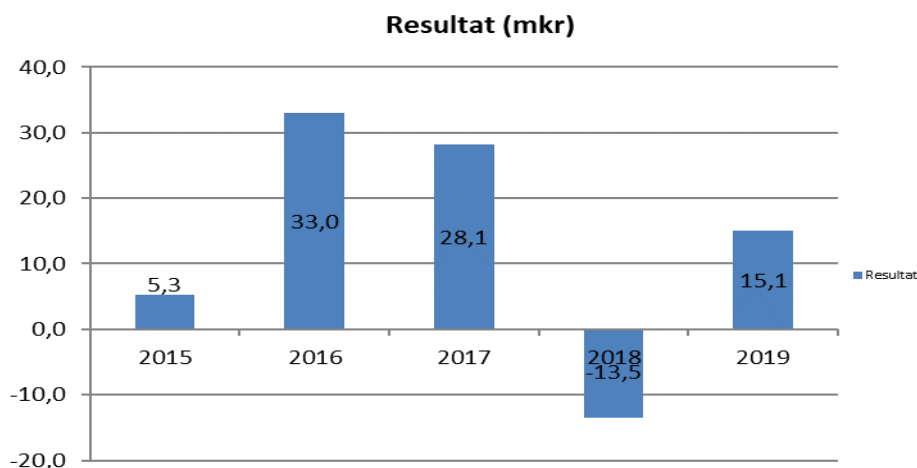
Ålder / År	2019	2020	2021	2022	2023	Diff antal
65-79	1 198	1 210	1 220	1 191	1 175	-23
80-100	369	384	392	408	433	64
Totalt	5 690	5 660	5 626	5 592	5 556	-134

Ekonomisk översikt och analys

Resultatutveckling

Norbergs kommun har redovisat överskott mellan åren 2015-2019, förutom år 2018. I resultatet för år 2016 ingick ej förbrukade extra statsbidrag för flyktingmottagande med 25,3 mkr. Resultatet år 2017 påverkas av återbetalning från Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund på 16,8 mkr. Resultatet för år 2018 påverkas av nedskrivning av idrottshall och år 2019 av återbetalning från NVK med 11,5 mkr.

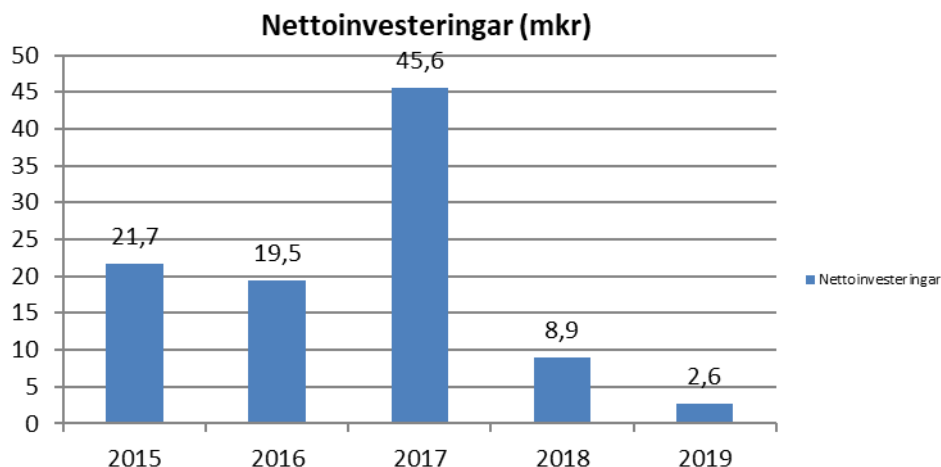
Nettokostnadsandel

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Ett vanligt resultatmål är 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag. Omvänt innebär ett budgeterat överskott med 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag att nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag inte ska överstiga 98%. Årets resultat på 15,1 mkr motsvarar ett överskott på 4,2% och därmed en nettokostnadsandel på 95,8%.

Nettokostnadens andel/årets resultats andel av skatteintäkter o generella statsbidr (%)	2015	2016	2017	2018	2019
Verksamhetens nettokostnad	94,0	87,5	88,0	100,4	92,2
Avskrivningar	3,6	3,0	3,4	3,0	3,0
Finansnetto	0,6	0,4	0,4	0,4	0,5
Nettokostnadsandel	98,3	91,0	91,8	103,8	95,8
Årets resultat	1,7	9,0	8,2	-3,8	4,2

Investeringar

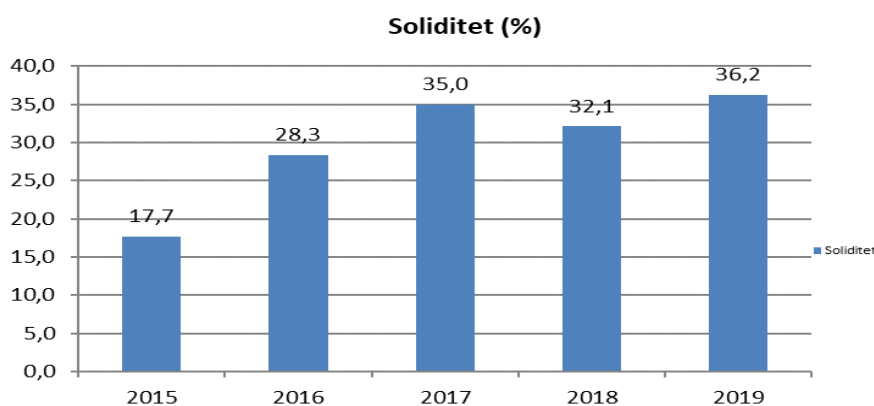
Nettoinvesteringarna uppgick under åren 2015-2019 till 19,7 mkr i genomsnitt. Diagrammet visar investeringsvolymen under den senaste femårsperioden.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen äger, det vill säga eget kapital i förhållande till det totala kapitalet. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen samt tillgångar och skulders förändring. Soliditeten per den sista december år 2019 uppgick till 36,2% jämfört med 32,1% år 2017. Förbättringen beror i huvudsak på det positiva resultatet för år 2019.

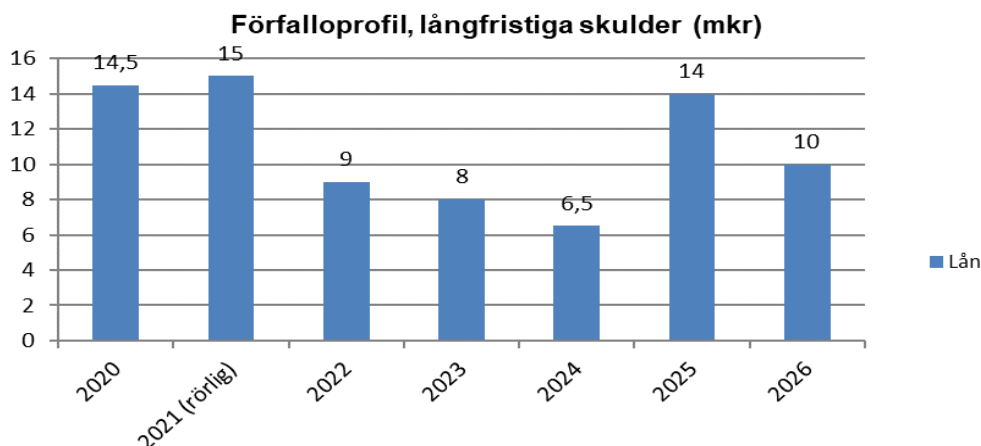
Om hela pensionsskulden tas med i beräkningen visar kommunen en negativ soliditet på -6,9% (2018:-14,5%).

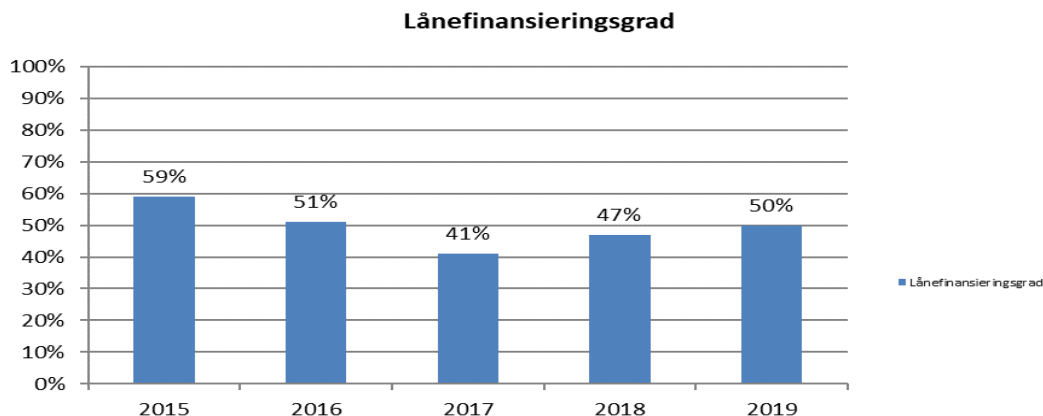
Långfristiga skulder

Kommunen har en låneskuld på 77,0 mkr per 2019-12-31. Under år 2019 har ingen amortering gjorts. Den genomsnittliga räntan under året uppgick till 0,94 %. För år 2018 uppgick den genomsnittliga räntan till 1,11%.

Ungefär en femtedel (19%) av låneskulden ligger med rörlig ränta och två tredjedelar med fast ränta. Lånen med rörlig ränta löper till 2021. Amortering på lånen kan ske vid förfall.

Lånefinansieringsgraden som mäter låneskuld i förhållande till värdet på anläggningstillgångarna har ökat jämfört med år 2018. Förändringen beror att värdet på kommunens anläggningstillgångar har minskat mer än låneskulden

Likviditet

Tillgångarna i kassa och bank uppgick per den sista december år 2019 till 83,5 mkr, jämfört med 74,3 mkr vid motsvarande tidpunkt föregående år. Under året har de kortfristiga placeringarna ökat marginellt till 40,2 mkr. De kortfristiga fordringarna har ökat från 34,0 mkr till 39,6 mkr.

Kassalikviditeten definieras som omsättningstillgångar/kortfristiga skulder. En kassalikviditet över 100 % innebär att kommunen inom en ettårsperiod kan betala de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten per den sista december år 2019 uppgick till 181 %, jämfört med 147 % föregående år.

Borgensåtaganden

Kommunens samlade borgensåtagande uppgår till 5,7 mkr. Här ingår borgensåtagande för kommunalförbundet Vafab Miljö på 5,7 mkr. Kommunen har därutöver en solidarisk borgen för Kommuninvest.

Finansnetto

Finansnettot uppgick år 2019 till en nettokostnad på 1,9 mkr. Kostnaderna på drygt 2,3 mkr består i huvudsak av räntekostnader på låneskulden och ränta på pensionsskulden. Intäkterna på 0,4 mkr avser framförallt ränta på borgensåtaganden och överskottsutdelning från Kommuninvest samt ränteintäkter på kundfordringar.

Pensionsåtagande

mkr	2015	2016	2017	2018	2019
Avsättningar	26,9	28,4	29,0	34,1	36,2
Ansvarsförbindelse	157,0	153,7	151,6	146,1	137,9
Summa	183,9	182,1	180,6	180,2	174,1
Återlånade medel	183,9	182,1	180,6	180,2	174,1

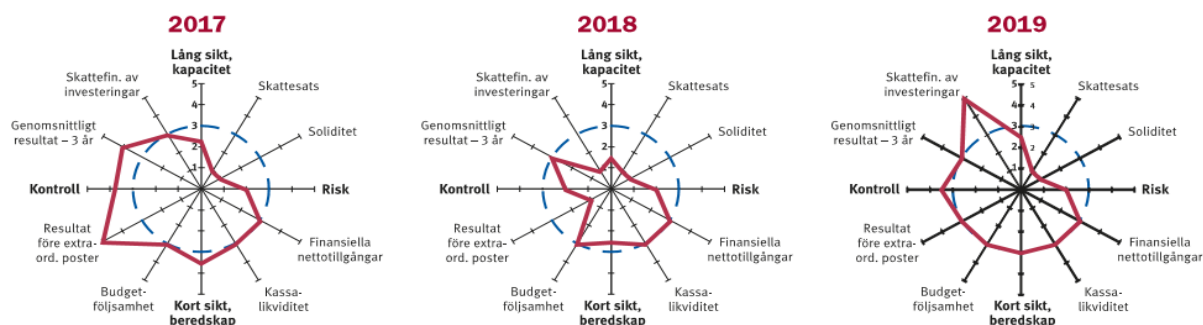
Kommuns totala pensionsåtagande uppgick per den sista december 2019 till 174,1 mkr jämfört med 180,2 mkr år 2018. Pensioner intjänade fram till 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och uppgick till 137,9 mkr per den sista december år 2019 (2018: 146,1 mkr). Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och uppgick per den sista december år 2019 till 36,2 mkr (2018: 34,1 mkr). Under de närmaste åren kommer antalet personer som ska gå i pension att öka avsevärt, vilket kommer att medföra ökande kostnader för pensioner.

Finansiell profil

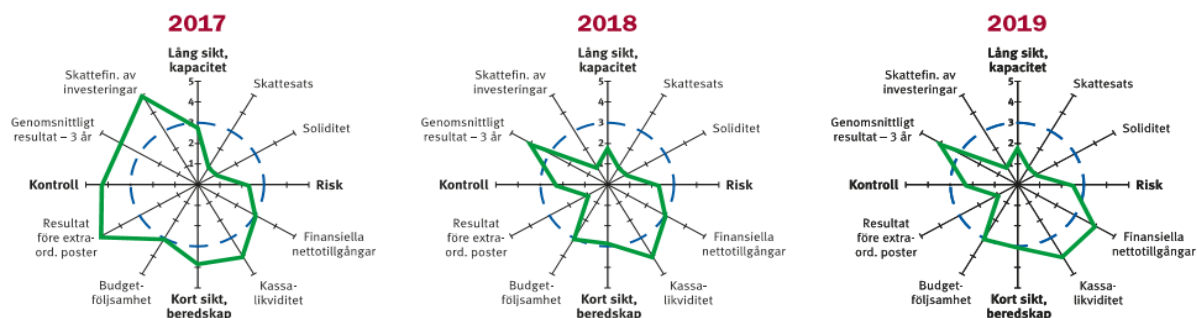
Kommunforskning i Västsverige har för 2019 tagit fram en rapport som analyserar kommunens finansiella läge och hur kommunen har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Västmanlands län de senaste tre åren.

Norbergs finansiella profil:

...i förhållande till Västmanlands län

...i förhållande till riket

Kommunens budgetprocess och styrmodell

Budgetprocessen

Kommunens arbete med vision, budget och uppföljning följer en årscykel som beskriver arbetet med budget, redovisning och uppföljning.

Budgetarbetet startar med en utvecklingskonferens i början av året före budgetåret. Den utgör ett politiskt underlag för budgetberedningens förslag/beslut om mål och preliminära ramar.

I mars fastställs preliminära ramar av budgetberedningen. Budgetberedningen sammanträder i augusti och det slutliga budgetförslaget fastställs av kommunfullmäktige i november.

Budgeten upprättas för de tre närmaste åren. Fokus ligger på år ett, nästa års budget, som sedan följs upp löpande. Budgetprocessen är rullande.

Om planeringsförutsättningarna förändras i väsentligt under tiden från mars till augusti kan budgetberedningen föreslå ändringar i ramarna.

Vision och inriktningsmål

Tillsammans för Norberg 2030. Norberg – en liten kommun med många hjältar i hjärtat av Bergslagen. Vision: den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla. Mångfald är den självklara drivkraften för tillväxt och hållbar utveckling.

Till visionen är sex strategiska områden utpekade som är av särskild betydelse. De strategiska områdena samt de övergripande målen för åren är:

Norberg – att växa upp i

1. Vi har den bästa skolan för varje barn och ungdom.
2. Vi har en god folkhälsa.
3. Vi har attraktiva och hälsosamma boendemiljöer för alla invånare.

Norberg – att leva och verka i

4. Allas förmågor tas tillvara, det finns goda och lika möjligheter till livslångt och livsvitt lärande för alla åldrar.
5. Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen.

Arbete och föreningsliv i Norberg

6. Invånare och besökare erbjuds aktiviteter och upplevelser för alla åldrar och kön.
7. Vi har ett klimat som gynnar entreprenörer.

Miljö och klimat, hållbarhet och tillgänglighet i Norberg

8. Vi har social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet i fokus.

Att bli äldre i Norberg

9. I Norberg är det lätt att bli äldre, här finns det goda livet med vård och omsorg som omfattar alla.

Nytänkande Norberg

10. Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med medarbetare som har mod, är delaktiga samt stolta.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska det finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i verksamheterna. För ekonomin ska anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Målen anger de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet kommunen bedriver. Den allmänna utgångspunkten för det finansiella perspektivet är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå skall kunna garanteras även nästkommande generation utan att en högre skatt ska behöva uttaxeras. Med utgångspunkt från kommunens ekonomiska situation, ska kommunen ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål.

I kommunens ekonomiska styrprinciper fastställs att kommunen ska ha ett budgeterat överskott med två procent av skatter och generella statsbidrag. Överskottet är knutet till skatteutvecklingen för att säkerställa en god ekonomisk hushållning enligt intentionerna i kommunallagen. Ett överskott i budgeten ger dessutom en god beredskap för oförutsedda händelser under budgetåret.

Utifrån ett verksamhetsperspektiv innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta kräver en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljningssystem. Kommunens styrmodell ska underlätta styrningen och uppföljningen av verksamheterna.

Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning:

- Överskott motsvarande 2% av skatteintäkter och statsbidrag eftersträvas
- Kommunens soliditet bör öka varje år
- Skattefinansieringsgraden av investeringar över en rullande femårsperiod skall vara 100 %
- Kommunens kassalikviditet bör överstiga 50 % av kortfristiga skulder
- Amortering på låneskulden ska ske årligen.

Verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning

- Verksamheterna skall förhålla sig till tilldelad budgetram

Anvisningar för budgetarbetet

Ekonomistyrningspolicy

Kommunens ekonomistyrningspolicy ska följas i budgetarbetet.

Resursfördelning

Resursfördelningen till verksamheterna styrs av två modeller, en demografisk modell och en indexmodell.

Den demografiska modellen används för resursfördelning avseende äldreomsorg, förskola, grundskola (ej särskola), förskoleklass samt skolbarnomsorg. En demografisk budgetmodell innebär att budgetramen anpassas efter förändringar i befolkningsunderlaget. För övriga verksamheter som kommunen bedriver i egen regi eller köper från andra indexerats kostnader och intäkter. Hyrorna har i planeringsförutsättningarna indexerats utifrån föregående års nivå. Uppräkningen är baserad på principen om kostnadstäckning och NVK föreslår ingen höjning därutöver.

Uppräkningstal år 2021-2023

Kostnads-/intäktsslag	Uppräkningsfaktor	2021	2022	2023
Hyreskostnad NVK kommunhuset, försk och skolor, prel.	70% av KPI, ett års förskjutning	1,12%	1,26%	1,54%
Hyreskostnad NVK övriga, prel.	70% av KPI, ett års förskjutning	1,12%	1,26%	1,54%
Lönekostnader	Budgeteras på finansförvaltningen	2,50%	2,70%	2,80%
Externa städkostnader	Lönekostnader i prisindex för kommunal vht	2,50%	2,70%	2,80%
Köpt verksamhet, externt	Viktat KPI 30% arbetskraftskostnader 70%	2,29%	2,55%	2,68%
Övriga kostnader	Övr kostn i prisindex för kommunal vht	2,30%	2,50%	2,60%
Övriga intäkter	Övr kostn i prisindex för kommunal vht	2,30%	2,50%	2,60%

Uppräkning av budgetramar för samverkansorganisationerna

Budgetramarna för samverkansorganisationerna har räknats upp enligt indexmodellens uppräkningsfaktor för köpt verksamhet, det vill säga 2,29% inför år 2021. Det bör noteras att Norra Västmanlands Utbildningsförbund har bytt finansieringsmodell från år 2020.

Taxor och avgifter

Samtliga taxor och avgifter ska beredas till fullmäktiges budgetsammanträde. Beredningen ska bestå av politiska bedömningar av taxekonstruktionen samt dess ekonomiska betydelse. De taxor som ska ge kostnadstäckning ska indexjusteras årligen. För att möjliggöra att en reserv skapas för kommande underhållsåtgärder och full kostnadstäckning bör dessa taxor höjas något mer än index. Taxekonstruktionen bör avvägas så att man får reella intäktsökningar.

Internränta och kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna utgörs av avskrivningar och internränta. Beräkningarna sker enligt så kallad rak nominell metod. För budgetåret 2021 utgår internränta med 1,25% enligt Sveriges kommuner och regioners rekommendation. För åren 2022 och 2023 används 1,50%. Kapitalkostnaderna, dvs. internränta och avskrivningar, som belastar förvaltningarna är ersättning till finansförvaltningen för det kapital som tagits i anspråk för investeringar. Ramarna innehåller kompensation för kapitalkostnader för investeringar som är gjorda till och med 2017-12-31. Kompensation för kapitalkostnader håller på att fasas ut och kommer att upphöra efter år 2022. Förvaltningarna ansvarar för att budgetera kapitalkostnader för investeringar som planeras under år 2020-2023. En kalkylränta i nivå med en långsiktigt hållbar räntenivå bör användas vid beräkning driftkostnadskonsekvenser, för att på så sätt få en rättvisande bild av kommande kostnader. Hyressättning ska ske utifrån den rekommenderade internräntenivån.

Skatteintäkter och statsbidrag

(mkr)	<i>Cirk 20:39, budgetförutsättningar oktober</i>		
	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
Skatteunderlagets utv. riket %	3,10	3,00	3,70
Skatteunderlagets utv. Norberg %	0,85	2,13	2,88
Kommunalskatt	22,66	22,66	22,66
Befolkning, budget	5 717	5 717	5 717
Befolkning enligt Statisticon	5660	5626	5592
Kommunal inkomstskatt			
Skatteintäkter	269,1	271,8	280,1
Slutavräkning			
<u>Delsumma kommunal inkomstskatt</u>	<u>269,1</u>	<u>271,8</u>	<u>280,1</u>
Statsbidrag och utjämning			
Inkomstutjämningsbidrag	67,7	73,1	75,8
Fastighetsavgift	13,0	13,0	13,0
Regleringsbidrag/- avgift	17,0	14,4	10,0
Kostnadsutjämning	7,8	7,7	7,3
LSS-utjämning	-5,2	-5,2	-5,2
Införande bidrag	0,1	0,0	0,0
<u>Delsumma statsbidrag, utjämning</u>	<u>100,4</u>	<u>102,2</u>	<u>100,8</u>
Summa skatteintäkter o statsbidrag	369,4	374,7	380,9

Kommunen använder SKR:s prognoser för skatteunderlagsutveckling och förutsättningar för statsbidrag och utjämning.

Befolkning, skatteunderlag och utdebitering (skattesats)

Budgeten är baserad på 5 717 invånare. Planeringsförutsättningarna är baserade på oförändrad skattesats jämfört med år 2020, vilket innebär 22,66 kr.

Kommunal inkomstskatt

Skatteintäkter avser de skatteintäkter kommunen själv genererar och beräknas till 269,1 mkr för år 2021. Utvecklingen av skatteintäkterna är främst beroende av befolkningsutvecklingen, skatteunderlagsutvecklingen och skattesatsen.

Statsbidrag och utjämning

Statsbidragen beräknas uppgå till 100,4 mkr år 2021 och består av inkomstutjämning, fastighetsavgift, regleringsbidrag/-avgift, kostnadsutjämning, LSS-utjämning samt strukturbidrag. Bidrag för mottagning av asylsökande i de sk välfärds miljarderna ingår inte.

Inkomstutjämnings ska utjämna för skillnad i skattekraft och beräknas utifrån skillnaden mellan garanterad skattekraft och kommunens skattekraft. Den garanterade skattekraften uppgår till

115% av medelskattekräften. En utjämningsavgift tas ut av kommuner som har en skattekraft som överstiger den garanterade. För 2021 beräknas inkomstutjämningsbidraget till 67,7 mkr.

Fastighetsavgiften för småhus och flerbostadshus beräknas ge 13,0 mkr för år 2021.

För år 2021 beräknas ett regleringsbidrag på 17,0 mkr. Om det blir regleringsbidrag eller avgift beror på om staten har över eller underskott på kontot för anslag till kommunerna.

Kostnadsutjämnings ska utjämna för kostnadsskillnader mellan kommuner som inte orsakas av skillnader i servicenivå och effektivitet. För år 2021 beräknas en intäkt på 7,8 mkr från systemet.

För år 2021 beräknas 5,2 mkr i avgift till LSS-utjämnings. Bidragets storlek påverkas av utvecklingen på kommunernas LSS-verksamhet. Det nuvarande systemet är uppbyggt så att kommuner med LSS-verksamhet delar på det statliga anslaget. Detta innebär att volymökningar i en kommun kan leda till minskade bidrag till en annan kommun.

Budget 2021 och plan 2022-2023

Resultatbudget

Sammanfattning av antaganden:

- Oförändrad utdebitering.
- Resultatmål 2,0% av skatteintäkters och statsbidrag uppnås.
- Skatteintäkter och generella statsbidrag har beräknats utifrån 5 717 invånare.
- Lönekostnadsökningarna har fullt ut budgeterats på finansförvaltningen. Kompensation för lönekostnadsökningar kan därmed fördelas efter faktiskt utfall istället för efter schabloner. För år 2021 finansierar verksamheterna sina egna löneökningar och lägre kostnader uppnås med 3,5 mkr.
- Anslaget för KS utvecklingsmedel uppgår till 1,8 mkr år 2021 och extra 2,0 mkr år för samverkan för bästa skola.
- Ränteläget är historiskt lågt. Medel har reserverats för att möta eventuella räntehöjningar.
- Förändring av redovisning av större underhållsinsatser flyttas från drift till investering inom NVK och Norbergs kommun. Detta ger ett lägre kostnadsläge motsvarande 2,7 mkr för Gatuverksamhet och 16,5 mkr för fastighetsverksamheten. Ovanstående 2,7 mkr är inarbetade i budget. De 16,5 mkr inarbetas i budget när underlag finns för vilken fastighet som får vilken budget.

	Planeringsföresättningar			Justeringar			Budgetberednings förslag till		
	mars			budgetberedningen			kommunstyrelsen		
	Budget	Plan	Plan	Budget	Plan	Plan	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Kommunfullmäktige	-68 572	-70 285	-72 149	15 184	33 399	34 299	-53 388	-36 886	-37 850
Kommunstyrelsen	-287 807	-286 815	-287 100	-19 893	-36 106	-36 106	-307 700	-322 921	-323 206
<i>Avgår internränta och avskrivningar</i>	12 515	12 515	12 515				12 515	12 515	12 515
Finansförvaltning	-13 659	-19 253	-26 069	3 500	3 500	3 500	-10 159	-15 753	-22 569
Citybanan	-178	-178	-178				-178	-178	-178
Lokalbank & tombyra	-300	-300	-300				-300	-300	-300
Extra underhåll	0	0	0				0	0	0
Pensioner med mera	-4 103	-3 885	-4 456				-4 103	-3 885	-4 456
Lönekompensation	-9 078	-14 889	-21 135	3 500	3 500	3 500	-5 578	-11 389	-17 635
<i>Avskrivningar</i>	-11 250	-11 250	-11 250				-11 250	-11 250	-11 250
Verksamhetens nettokostnader	-368 773	-375 087	-384 053	-1 209	793	1 693	-369 982	-374 294	-382 360
Skatteintäkter	282 326	285 968	294 361	-13 242	-14 144	-14 277	269 084	271 824	280 084
Statsbidrag och utjämning	87 142	92 239	92 822	13 202	10 681	8 014	100 344	102 920	100 836
Riktat bidrag för äldreomsorg	0	0	0	3 059	3 059	3 059	3 059	3 059	3 059
Statsbidrag kommuner med högs mottagande	0			1 700			1 700		
Uttag ur allmänna etableringsfonden	3 000	1 000	1 000				3 000	1 000	1 000
Finansiella intäkter	200	200	200				200	200	200
Finansiella kostnader	-3 450	-3 600	-3 750				-3 450	-3 600	-3 750
Summa finansiering o finansnetto	369 218	375 807	384 633	4 719	-404	-3 204	373 937	375 403	381 429
Årets resultat	445	720	580	3 510	389	-1 511	3 955	1 109	-931
Resultateffekt förändr redov. U-håll Fastighet							16 548	16 548	16 548
Justerat resultat							20 503	17 657	15 617
Avstämning mot resultatmål									
Årets resultat	445	720	580				3 955	1 109	-931
Resultatmål 2% av skatter o. bidrag*	7 351	7 525	7 705				7 389	7 495	7 618
Justerat resultatmål									
Avvikelse mot resultatmål	-6 905	-6 805	-7 125				-3 433	-6 385	-8 549

Driftbudget

(tkr)	Planeringsförutsättningar mars			Justeringar oktober budgetberedningen			Budgetberedningens förslag till kommunstyrelsen		
	Budget	Plan	Plan	Budget	Plan	Plan	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Kommunfullmäktige	-68 572	-70 413	-72 413	15 184	33 399	34 299	-53 388	-36 886	-37 850
<i>Varav kommunfullm. m.fl.</i>	-1 422	-1 423	-1 440	-400	-400	-400	-1 822	-1 823	-1 840
NVU	-31 702	-32 510	-33 381	12 685	30 344	31 215	-19 017	-2 166	-2 166
<i>NVU, sfi övriga</i>	-1 057	-1 084	-1 113	528	1 084	1 113	-529	0	0
NVK	-14 930	-15 311	-15 721	2 708	2 708	2 708	-12 222	-12 603	-13 013
<i>SDR medlemsbidrag</i>	-5 462	-5 602	-5 752	-70	-70	-70	-5 532	-5 672	-5 822
<i>SDR IVP.A</i>	-96	-99	-101				-96	-99	-101
<i>SDR övrigt</i>	-366	-376	-386				-366	-376	-386
<i>Kollektivtrafiken</i>	-2 981	-3 057	-3 139	-128	-128	-128	-3 109	-3 185	-3 267
<i>V-Dalamiljö- o byggnadsnämnd</i>	-3 566	-3 657	-3 755	-120	-120	-120	-3 686	-3 777	-3 875
<i>V-Dala lönenämnd</i>	-1 210	-1 241	-1 274				-1 210	-1 241	-1 274
<i>Norra Västmanlands ekonominämnd</i>	-4 431	-4 544	-4 666	-19	-19	-19	-4 450	-4 563	-4 685
<i>Norra Västmanlands</i>	-164	-168	-172				-164	-168	-172
<i>Upphandling</i>	-752	-771	-792				-752	-771	-792
<i>Överförmyndare (bidrag)</i>	-434	-445	-457				-434	-445	-457
Kommunstyrelsen	-287 807	-286 815	-287 100	-19 893	-36 106	-36 106	-307 700	-322 921	-323 206
Kommunstyrelsen och allmänna	-16 046	-16 161	-16 312	-5 592	-5 087	-5 087	-21 638	-21 248	-21 399
Demokrati- och samh.utv.utskottet	-15 811	-15 849	-16 038	-1 526	-1 526	-1 526	-17 337	-17 375	-17 564
Socialutskottet	-147 419	-148 218	-148 261	-50	-50	-50	-147 469	-148 268	-148 311
<i>varav äldreomsorg**</i>	-81 995	-82 944	-82 570				-81 995	-82 944	-82 570
Barn- och utbildningsutskottet	-108 531	-106 587	-106 488	-12 725	-29 443	-29 443	-121 256	-136 030	-135 931
<i>varav förskola**</i>	-31 335	-30 650	-30 420				-31 335	-30 650	-30 420
<i>skolbarnsoms**</i>	-66 790	-65 433	-65 455				-66 790	-65 433	-65 455
Summa verksamheterna	-356 379	-357 228	-359 513	-4 709	-2 707	-1 807	-361 088	-359 807	-361 056

Tabellen nedan redovisar hur den demografiska modellen påverkar budgetramarna under perioden 2019-2023. Beslut har sedan tagits att ingen demografisk kompensation skall utgå.

År	2020	2021	2022	2023	Ack.
<i>Äldreomsorg</i>					
Nettoram	81 212	82 995	83 944	85 211	
Förändring demografi tkr		1 640	785	1 066	3 491
Procentuellt		2,0%	0,9%	1,3%	4,2%
<i>Förskola</i>					
Nettoram	30 946	31 335	30 650	30 639	
Förändring demografi tkr		218	-877	-226	-885
Procentuellt		0,7%	-2,8%	-0,7%	-2,8%
<i>Grundskola, skolbarnoms.</i>					
Nettoram	66 507	67 740	66 383	67 231	
Förändring demografi tkr		825	-1 817	329	-662
Procentuellt		1,2%	-2,7%	0,5%	-0,9%
<i>Totalt</i>					
Nettoram	178 665	182 071	180 976	183 082	
Förändring demografi tkr		2 684	-1 909	1 169	1 944
Procentuellt		1,5%	-1,0%	0,6%	1,1%

Finansnetto

Ränteintäkterna beräknas bli marginella eller helt utebli.

	Budget 2021-2023		
	2021	2022	2023
Finansiella intäkter			
<i>Ränteintäkter</i>	200	200	200
Finansiella kostnader			
Ränta pensionsskuld	-690	-731	-819
Räntekostnad Mimerlaven	-55	-55	-55
Räntekostnader lån	-800	-800	-800
Bankkostnader	-85	-87	-89
Räntekostn innest medel	-150	-150	-100
Buffert för ökande räntekostnader	-1 670	-1 777	-1 887
<i>Summa finansiella kostnader</i>	-3 450	-3 600	-3 750
Finansnetto	-3 250	-3 400	-3 550

Pensioner

(mkr)	Budget 2021-2023		
	2021	2022	2023
Avgiftsbestämd ålderspension	11 441	12 428	13 437
Utbetalt före år 1998	8 624	8 668	8 723
Pensionsavsättning	2 445	2 482	2 266
Utbetalningar NVK	136	139	142
Totalt	22 646	23 717	24 568

Investeringsbudget

Investeringsvolymen har i enlighet med kommunens reviderade ekonomistyrningspolicy lagts i nivå med summan av beräknade ordinarie avskrivningar och årets resultat. Utgångspunkten är ett budgeterat överskott om 2% av skatter och generella statsbidrag. Från och med år 2021 flyttas en stor del av underhållsinsatserna från NVK's driftbudget till Norbergs kommuns investeringsbudget. Det betyder att det tillkommer investeringar i bostäder, Va, Gator o vägar och verksamhetslokaler. Investeringar i Gator o vägar och verksamhetslokaler skall finansieras med egna medel och investeringar i Va och bostäder kan lånefinansieras.

	Budget 2021-2023		
	2021	2022	2023
Investeringsutrymme	11 250	11 250	11 250
Kommunfullmäktige/NVK	10 250	10 250	10 250
Kommunstyrelsen	1 000	1 000	1 000
<i>varav allmänna utskottet</i>	<i>500</i>	<i>200</i>	<i>500</i>
<i>varav demokrati- och samh.utv.utskottet</i>	<i>100</i>	<i>400</i>	<i>100</i>
<i>varav barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>75</i>	<i>325</i>	<i>75</i>
<i>varav socialutskottet</i>	<i>325</i>	<i>75</i>	<i>325</i>
Delsumma Norberg	11 250	11 250	11 250
Investering underhåll fastighet	16 548	16 548	16 548
Investering underhåll gata & väg	2 708	2 708	2 708
Delsumma Underhåll Fast, gata, väg	19 256	19 256	19 256
Totalsumma	30 506	30 506	30 506

Bostäder	7 411	7 411	7 411
Va-verksamhet	5 715	5 715	5 715

Bilaga 1: Budgetberedningens beslut mars 2020

	Beslut		
	2021	2022	2023
Förändrar planeringsförutsättningarna nämnder/utskott	2021	2022	2023
Minska uppr.faktor på lön 3,1% till 2,5%	968	1 318	1 354
Lönefaktorns effekt på köpt vth	367	375	386
Övr. intäkter & kostnader = KPI	121	98	126
Summa utskott & nämnder	1 456	1 791	1 866
Kommunfullmäktige	2021	2022	2023
Ej budgetera "glappet" i NVU	5 000	5 000	5 000
Summa kommunfullmäktige	5 000	5 000	5 000
Finansförvaltningen	2021	2022	2023
NVK minskad hyra 3,0 mkr (finans för utfördelning)	3 000	3 000	3 000
Etableringsfonden	3 000	1 000	1 000
Summa finansförvaltningen	6 000	4 000	4 000
Barn- och utbildningsutskottet	2021	2022	2023
Ingen demografisk kompensation	0	0	1 045
Summa barn- och utbildningsutskottet	0	0	1 045
Socialutskottet	2021	2022	2023
Ingen demografisk kompensation	0	0	1 641
Summa socialutskottet	0	0	1 641

Bilaga 1: Budgetberedningens beslut oktober 2020

	Beslut		
	2021	2022	2023
Finansförvaltningen			
Ingen lönekomensation år 2021	3 500	3 500	3 500
Skatteintäkter (oktober i jfr med planeringsförutsättn)	-13 242	-14 144	-14 277
Generella statsbidrag (oktober i jfr med planderingsförutsättn)	13 202	10 681	8 014
Ökade generella statbidrag förstärkning äldreomsorg	3 059	3 059	3 059
Bidrag till kommer med högt asylmottagande	1 700	0	0
Summa finansförvaltningen	8 219	3 096	296
Kommunfullmäktige	2021	2022	2023
Återta beslut om minskat medlemsbidrag NVU	-2 166	-2 166	-2 166
Minskat medlemsbidrag NVK, omställn. Redovisning	2 708	2 708	2 708
Gymnasium, vux, flyttas Ht 2021 (50% av budget)	15 851	32 510	33 381
Avveckling NVU	-1 000	0	0
SFI flyttas Ht 2021 (50% av budget)	528	1 084	1 113
SDR, ledningssamverkan	-70	-70	-70
Kollektivtrafik	-128	-128	-128
V-Dala Miljö & Bygg	-120	-120	-120
NVE	-19	-19	-19
Överförmyndare	-280	-280	-280
Revision	-120	-120	-120
Summa kommunfullmäktige	15 184	33 399	34 299
Kommunstyrelsen, allmänna utskottet	2021	2022	2023
Beredskap & kris	-500	-500	-500
Digitalisering	-850	-850	-850
PKC/Teknisk förvaltning	-850	-850	-850
Förstärkning HR	-700	-700	-700
Vuxenutbildning, sfi Ht 2021	-1 495	-2 990	-2 990
Generell effektivisering	803	803	803
KS Utvecklingsmedel "samverkan för bästa skola"	-2 000	0	0
Summa kommunstyrelsen & allmänna utskottet	-5 592	-5 087	-5 087
Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet	2021	2022	2023
Kulturskola, överföring från BU till DSU	-884	-884	-884
"Hyresrabatt"	-800	-800	-800
Generell effektivisering 1%	158	158	158
Summa Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet	-1 526	-1 526	-1 526
Barn- och utbildningsutskottet	2021	2022	2023
Kulturskola, överföring från BU till DSU	884	884	884
Gymnasium Ht 2021	-16 718	-33 436	-33 436
Generell effektivisering 1%	1 086	1 086	1 086
Intäkter asylschablon gymnasiet	2 023	2 023	2 023
Summa barn- och utbildningsutskottet	-12 725	-29 443	-29 443
Socialutskottet	2021	2022	2023
Generell effektivisering 2%	2 950	2 950	2 950
Insatser statsbidrag Äldreomsorg	-3 000	-3 000	-3 000
Summa socialutskottet	-50	-50	-50
Summa totalt kommunstyrelsen	-19 893	-36 106	-36 106

